

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 24.10.2017

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili

Rize Organize Sanayi Bölgesi (OSB) için 26.06.2000 tarihinde yer seçimi yapılarak Rize ili Kalkandere ilçesi Aksu Mahallesi sınırları içerisinde çalışmalarına başlanılmıştır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile 30.11.2000 tarihinde OSB kuruluş protokolü imzalanmıştır. Bu kuruluş protokolüne göre kurucu ortaklar; %40 katılım payı oranı ile İl Özel İdaresi, %40 katılım payı oranı Rize Ticaret ve Sanayi Odası ve %20 katılım payı ile Kalkandere Belediyesi'nden oluşmaktadır.

550 bin m2'lik bir alanda kurulu olan Organize Sanayi Bölgesinin, 1 inci etap altyapı çalışmaları tamamlanmış, 270 bin m2'lik alanı üzerinde bölgede yer alacak 20 fabrikanın inşaatları bulunmaktadır. Rize Organize Sanayi Bölgesi için yapılan açıklamalarda, 1 inci etap kapsamında 4 fabrikanın daha inşaatına başlanılacağı, 2 inci etap için de çalışmaların kısa sürede yapılacağı ifade edilmektedir.

Rize'de sanayi işletmelerinin %75'ini de ÇAYKUR ve özel sektöre ait yaş çay fabrikaları oluşturmaktadır. TOBB 2016 verilerinde de belirtildiği üzere en fazla kapasite raporu almış tesisler, sayısı 124 adet olan çay ve çayın işlenmesi alanındadır. Ancak çay fabrikalarının yer seçimi yapılırken yerleşim yerlerine olan mesafesinin dikkate alınmaması, ruhsatlandırılırken iklim koşullarının ve ekolojik önceliklerin gözardı edilmesi Rize'de ciddi anlamda kirliliğe ve sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Yaptığımız araştırmalar ve incelemeler sonucunda çay fabrikalarının yarattığı kirliliği defalarca gündeme getirdik. Bu konuda bölge halkı tarafından dile getirilen şikâyetler yanında çeşitli sivil toplum kuruluşları tarafından da kaleme alınmış raporlar bulunmaktadır. Çay fabrikalarının neredeyse tamamının yerleşim yerlerinin içerisinde kurulu olması, bir kısmının işletme ruhsatı dahi olmadan usulüne göre baca filtresinin bulunmaması, ses izolasyonu için gerekli tedbirlerin alınmaması, katı ve sıvı atıkların herhangi bir işleme tabi tutulmadan doğrudan çevreye bırakılması, fabrikaların çevre izinleri olmadan çalışması, yönetmeliğe aykırı uygulamalar yapılması, ortam tozsuzlaştırma sistemlerinin var olmaması gibi sorunlara dikkat çekmiştik. Rize İl Çevre Müdürlüğü tarafından yayımlanan Çevre Durum Raporlarında da benzer sorunlara işaret edilmiştir. Raporlara göre; çay

fabrikalarının kurulurken herhangi bir planlama yapılmadığı, çay fabrikalarının büyük bir kısmının meskün mahal içerisinde yer aldığı, il genelinde çevreye etkisi olan tesislerin %55'ini çay fabrikalarının oluşturulduğu belirtilmiştir.

Çay fabrikaların yarattığı çevre kirliliği, halk sağlığına olumsuz etkilerin ortadan kaldırılabilmesi için somut önerilerin getirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Bu çerçevede çay fabrikalarının yerleşim yerlerine uzak Organize Sanayi Bölgelerine taşınması yönünde alınacak bir karar, hem çay fabrikalarının bir yerde toplanarak çevre kirliliğinin azaltılması, hem de organize sanayi bölgesinde ortak altyapı kullanılması maliyetlerin düşürülmesi ve daha rantabl olması için önemli bir adım olacaktır. Böylesi bir karar aynı zamanda yapımı için 300 dönümlük bir yer bulunamayan Rize Şehir Hastanesi gibi önemli yatırımlar için de olanak sağlayabilir.

Bu bağlamda;

1. Rize Organize Sanayi Bölgesi'nin mevcut doluluk oranı nedir? Rize Organize Sanayi Bölgesi'nin çay fabrikaları dışındaki yatırımlarla tam kapasiteye ulaşması mümkün mü, ne kadar zamanda böyle bir kapasiteye ulaşılabilir?
2. Çay fabrikalarının Rize Organize Sanayi Bölgesi'ne taşınması yönünde bir çalışma yürütülmekte midir? Rize Organize Sanayi Bölgesi'nin çay fabrikaları için kapasitesi var mıdır?
3. Eğer mevcut Rize Organize Sanayi Bölgesi'nin kapasitesinin tüm çay fabrikalarını kapsama imkanı yoksa; Rize'de sadece çay fabrikaları için bir Çay Organize Sanayi Bölgesi kurulması düşünülebilir mi? Bu konuda bir çalışma başlatmanız mümkün mü?